

Øystein Jorde
Kråbølstuguvegen 185
2635 TRETEN

Deres referanse
Vår referanse 2015/2713-2 433.0 AAB
Saksbehandler Alexandra Abrahamson, tlf. 61 26 60 63
Avdeling Miljøvern avdelingen

Dato 06.07.2015

Tillatelse til utsetting av fjelledelgran og sibiredelgran

Det gis tillatelse til å plante fjelledelgran og sibiredelgran for juletreproduksjon på gnr/bnr 115/2 i Øyer kommune på totalt 15 daa. Nærmere detaljer og vilkår følger av vedtaket, se nedenfor.

Søknaden

Vi viser til søknad av 31. mars i år om juletreproduksjon. Det søkes om utplanting av inntil 300 planter/år i en 10-års periode av fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) på 10 daa. Det søkes også om utplanting av inntil 200 planter/år i en 10-års periode av sibiredelgran (*Abies sibirica*) på 5 daa. Trærne vil bli høyst 4 m, og hogges før de setter kongler.

Arealene er definert som skogsmark og ligger på søkers eiendom gnr/bnr 115/2 i Øyer kommune. Arealene omgis nærmest av skog, myr, eng og et hyttefelt samt sæter. Arealene ligger på ca. 800 moh., over vernskoggrensa.

Lov og forskrift

Søknaden krever godkjenning fra Fylkesmannen i samsvar med forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven (nml) kap. IV. Alle offentlige vedtak som kan ha virkninger for naturmangfoldet skal vurderes etter de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7.

Formålet med forskriften er å hindre at planting av utenlandske treslag gir uheldige konsekvenser for naturmangfoldet. Det er sentralt at planting skjer i tråd med naturmangfoldlovens kapittel II med alminnelige bestemmelsene om bærekraftig bruk, herunder forvaltningsmål for naturtyper, økosystemer og arter, og krav om en generell aktsomhetsplikt for å unngå skade på naturmangfoldet.

Vurderinger

Søknaden inneholder den informasjon som trengs for behandling av denne type tiltak.

Det er i svartelisten (Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012; utarbeidet av Artsdatabanken) sammenstilt en oversikt over fremmede arter i Norge, inkl. økologiske risikovurderinger av slike arter som reproducerer i norske områder. Fjelledelgran er av Artsdatabanken satt i kategorien "lav risiko" der blant annet vurderinger kring spredningspotensial, mulige effekter for økosystemer, og risiko for å bære på parasitter eller patogener ligger til grunn.

Fjelledelgran er så langt plantet i beskjedne mengde i Norge (ca. 2 km² skogareal), men har de siste tiårene fått stor betydning som juletre. Arten starter frøsetting rundt 20-40 års alder (jf. svartelisten og DN utredning 8-2012 om spredning og effekter av fremmede bartrær).

Sibiredelgran er satt i kategorien "potensielt høy risiko". Samlet forekomst i Norge er marginal. Arten er godt tilpasset klimaet i fjellskogbeltet. Den kan produsere mye frø og spredningsevnen er meget god. Dette sammen med lang levetid gjør at arten er satt i nevnte kategori. Det er imidlertid foreløpig ikke grunnlag for å anta at sibiredelgran representerer noen økologisk risiko. Arten har samme generasjonstid (50 år) som fjelledelgran (start frøsetting er ikke oppgitt i ovennevnte kilder).

Ut fra ovennevnte kilder og muntlig informasjon gitt i forbindelse med tidligere søknader antar Fylkesmannen at trehøyde for begge artene vanligvis er betydelig høyere enn 4 m før det produseres kongler.

Ut fra databasene Naturbase fra Miljødirektoratet, Artskart fra Artsdatabanken og Kilden fra Skog og Landskap samt Fylkesmannens egen kjenskap til området er det ikke registrert noe spesielt av verdi for naturmangfold på selve arealene som ønskes beplantet. Det ligger plantefelt i nærheten med gran og sibirsk edelgran.

Arealet med sibirsk edelgran ligger som nærmest 550 m fra Rolla naturreservat omfattende en av Gudbrandsdalens, og landets, mest verdifulle bekkekløfter. Her finnes sjelden vegetasjon med arter som f.eks. bregnen sudetlok, som er kategorisert som "sterkt truet" på rødlisten. Det ligger også noen MiS-flater/nøkkelbiotoper som nærmest 550 m fra dette arealet med stående død ved. Som nærmest 170 m fra det andre arealet, med omsøkt planting av fjelledelgran, ligger MiS-flater med rik bakkevegetasjon. Ellers er det ikke registrert andre sårbare områder/arter i nærheten som Fylkesmannen anser kan bli uheldig påvirket av plantingen. Dette gjelder også kulturlandskap og landskap for øvrig. Vi anser med dette at kunnskapsgrunnlaget om både arten og stedet er godt nok for å kunne behandle søknaden (jf. nml. § 8 med krav om kunnskapsgrunnlag) uten å ta i bruk føre-var prinsippet (jf. nml. § 9).

Hverken fjelledelgran eller sibirsk edelgran har noen spredningspotensial når den hogges som juletre, og vi kan ikke se at de omsøkte plantingene vil true naturmangfoldet og bidrar således ikke til noen belastning for økosystemet (jf. nml. § 10).

Av hensyn til risiko for frøsetting vil det stilles krav om at trærne hogges før de har nådd en høyde på maks 4 meter, eller hvis trærne mot formodning setter kongler før de har nådd denne høyden (jf. nml. § 12 med krav om bruk av miljøforsvarlige driftsmetoder). Vi ser ingen fare for en uheldig presedensvirkning av et positivt vedtak for andre steder/søknader med lignende forutsetninger (jf. nml. § 10). Hvis granen mot formodning risikerer å spre seg utenfor plantefeltet må tiltakshaver/grunneier varsle Fylkesmannen og deretter, hvis Fylkesmannen setter krav om det, gå gjennom nærliggende og/eller spesielt sårbare arealer og fjerne evt. skudd/planter hvis de ansees å kunne bli en trussel mot naturmangfoldet (jf. nml. § 11 i naturmangfoldloven med krav om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, samt forskriften § 8 om varslingspliktsom utløses f.eks. hvis trær har spredd seg utenfor utsettingsstedet).

Ved et evt. skifte av eier plikter grunneier å informere ny grunneier om tillatelsen, jf. forskriften § 9, som dermed plikter å etterkomme vilkårene i dette vedtaket.

Vedtak

Fylkesmannen gir tillatelse til Øystein Jorde til å plante fjelledelgran (*Abies lasiocarpa*) og sibiredelgran (*Abies sibirica*) for juletreproduksjon på gnr/bnr 115/2 i Øyer kommune på hhv. 10 og 5 daa slik inntegnet på kart i søknaden av 31. mars 2015.

Følgende vilkår gjelder:

- planting kan foregå årlig i en periode på inntil 10 år (til og med år 2024)
- trærne må ikke vokse høyere enn 4 m, eller sette kongler
- hvis granene mot formodning sprer seg utenfor plantefeltet, eller på annen måte utgjør en trussel for naturmangfoldet, må tiltakshaver samrå seg med Fylkesmannen og ved behov utføre nødvendige tiltak for å sikre naturmangfoldet.

Vilkårene gjelder til juletreproduksjonen fra tillatte 10-års periode med planting er avsluttet/hogget. Ved evt. skifte av eier på eiendommen plikter tiltakshaver (også grunneier) å informere ny grunneier om tillatelsen. Hvis ikke juletreproduksjonen avsluttes før ny eier tar over, plikter ny eier å etterkomme vilkårene for å overholde tillatelsen og for å hindre uønsket spredning av granen.

Tillatelsen gjelder forutsatt at dette tiltaket er godkjent etter annet lovverk (som f.eks. omdisponering etter jordloven hvis det trengs).

Vedtaket er fattet med hjemmel i forskrift om utsetting av utenlandske treslag til skogbruksformål, jf. naturmangfoldloven kap. IV.

Vedtaket kan etter regler i forvaltningsloven påklages av alle som har rettslig klageinteresse i saken. Klagen skal være framsatt skriftlig innen tre uker etter at dette brevet er mottatt. Klagen skal stiles til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen.

Med hilsen

Steinar Fossum e.f.
fung. avdelingsdirektør

Alexandra Abrahamson
overingeniør

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi

Landbrukskontoret i Lillehammerregionen, Gausdal kommune